

Dialogi = Keskustelu ymmärryksen lisäämiseksi asioista, toisista ja itsestä?

- Dialogi on keskustelun muoto, jonka tavoite on tasa-arvoisessa, keskinäisen kunnioituksen ja luottamuksen ilmapiirissä ilman yksimielisyyden tavoitetta lisätä ymmärrystä käsiteltävästä asiasta, toisista ja itsestä. Parhaimmillaan dialogi on kuuntelun ja vuorovaikutuksen kautta yhdessä tapahtuvaa kokempuhetta, ajattelua ja oppimista.
- Dialogissa luodaan luottamuksellinen ilmapiiri ja syvennetään ymmärrystä ja parhaimmillaan dialogissa syntyykin ennalta-arvaamattomia oivalluksia ja uutta ajattelua. Dialogissa emme väittele, neuvottele emmekä hae yksimielisyyttä – niillä on kenties oma aikansa ja paikkansa, mutta dialogin henkeen ne eivät kuulu.
- Dialogi voi osaltaan vähentää kärjistynyttä keskustelua, lisätä osallistumisen ja kuulluksi tuleminen kokemusta sekä olla keino paremmin hahmottaa, ymmärtää ja ratkaista kompleksisia asioita tai ilmiöitä. Moniäänisyys ja erilaiset näkemykset rikastavat keskustelua ja auttavat laajan asioiden tarkastelun, minkä lisäksi muun muassa kokemusten sekä myös tunteiden esiintuonti on arvokasta ja sallittua
- Suotuisin tilanne dialogille on kokoontua yhteen ja muodostaa keskustelurinki (tuolit ringissä ilman pöytiä). Jos kaikkien ei ole mahdollista kokoontua paikanpäälle, voi olla tarkoituksenmukaisinta hoitaa dialogi siten, että kaikki osallistuvat esimerkiksi Teamsissa (kamerat päällä ja mahdolliset muut sovitut toimintatavat)
- Toisin kuin tyypillisissä palaverissa on hyvä ennen aloitusta käydä läpi pelisäännöt ja myös hieman virittäytyä aiheeseen ja tilanteeseen. Virittäytymisen tavoite on luoda luottamusta ja suotuisaa ilmapiiriä varsinaiseen keskusteluun (se voi olla jokin yleisesti käytetty menetelmä joka saa orientoitumaan aiheeseen tai vaikkapa lyhyt esittäytyminen ja henkilön päällimmäinen aiheeseen liittyvä ajatus)

Dialogin pelisäännöt (mukaellen erätauko-konseptia)

Kuuntele

muuta, keskity, älä keskeytä tai käynnistä sivukeskusteluja

Liity

käytä arkikieltä ja liity muiden puheeseen (täydennä, jatka, kysy, ihmettele, ajattele ääneen...)

Kerro

omasta kokemuksesta ja tuntemuksista – siten rohkeiset myös muita

Ole läsnä

asennoitu arvostavasti ja luo luottamuksen ilmapiiriä

Kysy ja etsi

työstä rohkeasti erilaisia ja ristiriitaisia näkemyksiä, tee näkyväksi yleensä piilossa olevia asioita tai näkökulmia, kysy lisätäksesi ymmärrystä

11 kikkaa tuhota dialogi

- 1. Käännytä** – älä anna periksi, käännytä muut puolellesi, pakota heidät ymmärtämään edes nimellisesti ”pakkohan sun on ymmärtää ..”
- 2. Keskeytä** – tiedät tai arvaat kuitenkin etukäteen, mitä toinen aikoo sanoa ”hei sori ...”
- 3. Voita** – kerää pisteitä, voita väittely, ole nokkela ”ihan tosissasko ...”
- 4. Vetäydy** – pysyttely omassa boxissasi, älä kerro ajatuksistasi – ...
- 5. Pitäydy** – jos jokin asia ei sovi viitekehukseesi, unohda se ”Mun on tosi vaikea ...”

- 6. Kiirehdi** - mahdollisimman aikaisessa vaiheessa päätöksiä ja toimintaa ”eiköhän tämä ollut tässä”
- 7. Korota itsesi** – hymyile tietävästi muiden puhuessa, pyöritä silmiäsi ja bondaa sanattomasti muiden kanssa, muista kertoa ylivertaisesta koulutuksestasi, käsittämättömän monipuolisesta kokemuksestasi ja kaiken kattavista tiedoistasi, alleviivaa asemaasi, pidä soolosi pitkinä ”ilman riittävää koulutusta voi olla vaikeaa ...”
- 8. Auktoriteettiargumentit** - jos asia-argumentit eivät riitä, yritä auktoriteeteilla, tiputtele riittävästi nimiä jokaiseen puheenvuoroosi ”kun pelasin Wienissä tennistä Henryn, siis ...”
- 9. Ole poissa** - räplää kännyä, tablettia tai jotain
- 10. Vastusta aina** - vastusta periaatteessa, käytä aina advocatus diaboli –puheenvuoroosi
- 11. Patenttiratkaisut** - muistuta patenttiratkaisustasi, joka toimisi tässäkin ”turha keksiä uutta kun...”

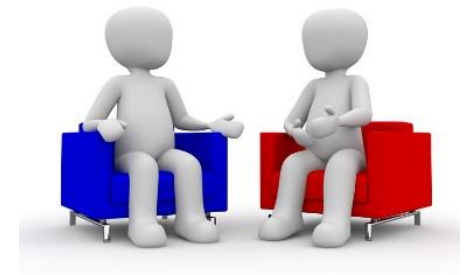
Suosikaa dialogissa avoimia kysymyksiä

Miten, kuinka, mitä, missä, milloin, kuka, kerro...

- avaa keskustelua
- laajentaa ajattelua, ei edellytä tiettyä vastausta
- tuottaa mahdollisesti joukon erilaisia vastauksia luovaan ongelmanratkaisuun
- tuo esiin näkökulmia, ajatuskulkuja ja tunteita

Sen sijaan esimerkiksi:

- kysymys **miksi** panee helposti selittelemään
- kysymys **pitäisikö** helposti jatkuu turhan johdattelevana

Materiaalia syvällisemmän perehtymisen tueksi

- Keskustelun ohjaukset löytyvät [tämän linkin](#) takaa
- Työkaluja <https://www.eratauko.fi/tyokalut/>
- Erätauko-säätiön sivuilla <https://www.eratauko.fi/> Saatavilla on myös [Dialogin vuoro -julkaisu](#) ja [kouluttajan opas](#)
- Huomioita siihen, kun dialogi toteutetaan virtuaalisesti <https://dialogiakatemia.fi/2020/04/14/dialogin-etafasilointi/>
- Käytettävissä on myös kaksi etäkeskusteluihin liittyvää työkalua, joista toinen [etäkeskustelun valmisteluun](#) ja toinen sellaisen [ohjaamiseen](#)
- Dialogista on tarjolla myös erilaisia valmennuksia, joten niidenkin tarjoamaa on osallistumisen kautta hyvä harkita